

Brusel december 2023

Prevádzkové usmernenia týkajúce sa jednotného kontaktného miesta a mechanizmu na vybavovanie sťažností na presadzovanie obchodných dohôd a dojednaní EÚ

V týchto prevádzkových usmerneniach sa vysvetľuje, ako funguje jednotné kontaktné miesto oddelenia Európskej komisie pre medzinárodný obchod, ktoré vybavuje sťažnosti týkajúce sa prekážok obchodu alebo nedodržiavania záväzkov v oblasti udržateľnosti v tretích krajinách, a uvádzajú sa v pokyny, ako takéto sťažnosti podávať.

1. Čo je jednotné kontaktné miesto?

Jednotné kontaktné miesto je centralizované kontaktné miesto pre všetky zainteresované strany so sídlom v EÚ, ktoré chcú podať sťažnosť, pokiaľ ide o problémy s prístupom na trh alebo nedodržiavanie záväzkov¹ prijatých inými krajinami v rámci ustanovení obchodných dohôd EÚ v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja alebo v rámci všeobecného systému preferencií EÚ (ďalej len „VSP“)². Jednotné kontaktné miesto je koordinátorom systému podávania sťažností, ktorý zabezpečuje zjednodušený vnútorný postup riešenia problémov s prístupom na trh a nedodržiavania záväzkov v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja/VSP. Jednotné kontaktné miesto dodržiava pri komunikácii so sťažovateľmi kódex dobrého úradného postupu³.

Cieľom týchto usmernení je pomôcť zainteresovaným stranám pochopiť fungovanie systému podávania sťažností jednotného kontaktného miesta. V prílohe k týmto usmerneniam sú dve praktické príručky s informáciami o tom, ako vyplniť formuláre sťažností, ktoré sú dostupné na portáli Komisie [Access2Markets](#).

Jednotné kontaktné miesto sa nezaobrá sťažnosťami na ochranu obchodu (antidumpingové, vyrovnávacie alebo ochranné opatrenia). V prípade týchto záležitostí sa obráťte na úrad pre sťažnosti týkajúce sa ochrany obchodu⁴.

2. Kto môže podať sťažnosť?

V rámci systému podávania sťažností môžu na jednotnom kontaktnom mieste podať

¹ Jednotné kontaktné miesto sa môže využiť na registráciu sťažností týkajúcich sa oblastí, na ktoré sa vzťahujú obchodné dohody EÚ. Nie je teda určené pre oblasti, na ktoré sa vzťahujú iné dohody EÚ, napríklad v sektoroch letectva, rybárstva, koordinácie sociálneho zabezpečenia atď.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 978/2012 z 25. októbra 2012, ktorým sa uplatňuje systém všeobecných colných preferencií a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 732/2008 (Ú. v. EÚ L 303, 31.10.2012, s. 1 – 82).

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/20131125-code-good-administrative-behaviour-en_1.pdf.

⁴ Ďalšie informácie nájdete na adrese: <https://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence/>

sťažnosť:

- i. V prípade sťažností týkajúcich sa prístupu na trh:
 - a. členské štáty EÚ;
 - b. subjekty, ktoré majú registrovanú kanceláriu, centrálnu správu alebo hlavné miesto podnikania v Únii;
 - c. priemyselné združenia spoločností EÚ;
 - d. združenia zamestnávateľov EÚ;
 - e. odborové zväzy alebo združenia odborových zväzov vytvorené v súlade s právnymi predpismi ktoréhokoľvek členského štátu EÚ.
- ii. V prípade sťažností týkajúcich sa obchodu a udržateľného rozvoja alebo VSP:
 - a. členské štáty EÚ;
 - b. subjekty, ktoré majú registrovanú kanceláriu, centrálnu správu alebo hlavné miesto podnikania v Únii;
 - c. priemyselné združenia spoločností EÚ;
 - d. združenia zamestnávateľov EÚ;
 - e. odborové zväzy alebo združenia odborových zväzov vytvorené v súlade s právnymi predpismi ktoréhokoľvek členského štátu EÚ;
 - f. domáce poradné skupiny EÚ vytvorené v súlade s obchodnými dohodami EÚ (v prípade sťažností týkajúcich sa obchodu a udržateľného rozvoja);
 - g. mimovládne organizácie vytvorené v súlade s právnymi predpismi ktoréhokoľvek členského štátu EÚ;
 - h. občania členského štátu alebo obyvatelia s trvalým pobytom v členskom štáte EÚ.

Sťažnosť môže podať buď jeden sťažovateľ z ktorejkoľvek z uvedených kategórií, alebo viacero sťažovateľov (v rámci jednej alebo viacerých kategórií), ktorí konajú spoločne ako skupina. Sťažovatelia by mali jasne uviesť, či konajú výlučne vo svojom mene, alebo či zastupujú aj iné záujmy, ako napríklad podobné subjekty alebo organizácie nachádzajúce sa v partnerskej krajine. Ak sťažovateľ zastupuje iné subjekty, musí v plnom rozsahu zverejniť ich totožnosť. Tieto informácie zostanú dôverné, ako je uvedené v časti 6.

3. Rozsah informácií, ktoré sa vyžadujú vo formulároch sťažností

S cieľom pomôcť jednotnému kontaktnému miestu pri posudzovaní sily a významu potenciálneho prípadu a pri rozhodovaní o následných opatreniach sa formuláre sťažností týkajúce sa prístupu na trh, ako aj obchodu a udržateľného rozvoja/VSP, vzťahujú na široký rozsah informácií. V týchto prevádzkových usmerneniach sa vysvetľuje dôležitosť týchto informácií a to, aké informácie sú potrebné.

Predloženie všetkých údajov požadovaných vo formulári sťažnosti nie je podmienkou toho, aby jednotné kontaktné miesto sťažnosť prijalo. Čím však bude sťažnosť úplnejšia, tým bude pre jednotné kontaktné miesto jednoduchšie posúdiť ju a lepšie spolupracovať s obchodnými partnermi.

V prípade určitých informácií, ktoré nemusia byť verejné či ľahko dostupné, sa neočakáva, že sťažovateľ poskytne presné údaje. Namiesto toho stačí, keď odpovie na otázky podľa najlepšieho vedomia, predloží najlepšie odhady a vysvetlí dôvody týchto odhadov.

Jednotné kontaktné miesto je pripravené pomôcť potenciálnym sťažovateľom, najmä MSP a menším zainteresovaným stranám, ešte pred predložením sťažnosti. To zahŕňa diskusie o informáciách, ktoré sú potrebné na posúdenie. V ďalšej časti sa uvádza, ako kontaktovať

jednotné kontaktné miesto v tejto fáze prednotifikácie.

4. Prednotifikácia

Jednotné kontaktné miesto chápe, že pripraviť dobre zdôvodnenú sťažnosť môže byť náročné, najmä pre MSP a menšie zainteresované strany. Na uľahčenie tejto úlohy vyzýva zainteresované strany, aby s ním naviazali prednotifikačný kontakt s cieľom pripraviť formálne podanie sťažnosti. Jednotné kontaktné miesto môže prípadne nasmerovať zainteresované strany na iné nástroje, ak sú vhodnejšie na riešenie ich problémov. Naviazanie voliteľných prednotifikačných kontaktov môže byť veľmi cenné pre sťažovateľa, ako aj pre jednotné kontaktné miesto. Prednotifikačný proces môže okrem iného pomôcť určiť najmä konkrétne potrebné informácie, čo sťažovateľovi uľahčí lepšie zamerať svoje úsilie.

Sťažovateľ môže kontaktovať jednotné kontaktné miesto pred predložením sťažnosti na tejto e-mailovej adrese: TRADE-SINGLE-ENTRY-POINT@ec.europa.eu. Po prijatí žiadosti o prednotifikačný kontakt jednotné kontaktné miesto identifikuje kontaktné miesto, ktoré záležitosť prevezme, a informuje o ňom sťažovateľa.

Prednotifikačný kontakt poskytuje jednotnému kontaktnému miestu a zainteresovaným stranám možnosť ešte pred notifikáciou sťažnosti prediskutovať problémy, ako je právny základ sťažnosti, systémový alebo ekonomický vplyv novej prekážky alebo porušenia a rozsah informácií, ktoré sa majú predložiť. Prednotifikačný kontakt takisto pomôže jednotnému kontaktnému miestu pripraviť sa na vybavenie sťažnosti včasnou identifikáciou kľúčových problémov.

5. Formuláre sťažnosti

Jednotné kontaktné miesto má dva online formuláre sťažností: jeden pre prekážky prístupu na trh a jeden pre nedodržiavanie záväzkov v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja/VSP. Oba sa musia vyplniť priamo online⁵. Formuláre sťažnosti tvoria základ pre jednotné kontaktné miesto na posúdenie toho, či existuje prekážka obchodu, porušenie záväzkov v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja/VSP alebo v prípade Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom na posúdenie informácií týkajúcich sa uplatňovania vyrovnávacích opatrení v rámci tejto dohody⁶.

V prílohe k týmto prevádzkovým usmerneniam sú dve praktické príručky na vyplnenie formulárov sťažností podľa štruktúry formulárov sťažností dostupných online.

⁵ [Kontaktná stránka Access2Markets \(europa.eu\)](#).

⁶ Formuláre sťažností by sa mali takisto použiť na registráciu sťažností týkajúcich sa záväzkov v oblasti rovnakých podmienok zahrnutých v Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom. Formulár týkajúci sa obchodu a udržateľného rozvoja by sa mal používať na sťažnosti týkajúce sa pracovných a sociálnych noriem, životného prostredia a klímy a ďalších nástrojov pre obchod a udržateľný rozvoj. Na tieto oblasti sa vzťahuje hlava XI: Rovnaké podmienky pre otvorenú a spravodlivú hospodársku súťaž a udržateľný rozvoj v prvom okruhu: Obchod v Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom. Formulár týkajúci sa prístupu na trh by sa mal použiť s ohľadom na ostatné oblasti, na ktoré sa vzťahuje táto hlava vrátane informácií týkajúcich sa uplatňovania vyrovnávacieho opatrenia, politiky hospodárskej súťaže, kontroly subvencií, štátom vlastnených podnikov a podnikov, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, určených monopolov a zdaňovania. Uvedené sťažnosti týkajúce sa pracovných a sociálnych noriem, životného prostredia a klímy alebo kontroly subvencií môžu zahŕňať aj informácie týkajúce sa uplatňovania článku 411 [Obnova rovnováhy].

6. Dôvernosť

Jednotné kontaktné miesto bude so všetkými získanými informáciami zaobchádzať ako s dôvernými a nezverejní skutočnosť, že prijalo sťažnosť, ani jej obsah a totožnosť sťažovateľa, pokiaľ tieto informácie nezverejní sám sťažovateľ. S cieľom koordinovať opatrenia EÚ a členských štátov v oblasti presadzovania práva budú niektoré anonymizované informácie oznámené orgánom členských štátov EÚ.

Ak sa sťažnosť týka prekážky prístupu na trh a ak jednotné kontaktné miesto dospeje k záveru, že problém nastolený v sťažnosti sa skutočne môže považovať za prekážku obchodu, uverejní informácie o tejto prekážke na [platforme Komisie Access2Markets](#). Informácie budú obsahovať najvýznamnejšie skutočnosti týkajúce sa nastoleného problému (napríklad nahlásený dátum, sektor, krajina, opis a dotknuté kódy HS), ale nebude v nich uvedené, ako bola prekážka identifikovaná, ani nebudú obsahovať žiadne prvky týkajúce sa hospodárskeho vplyvu prekážky. Tieto informácie sa budú pravidelne aktualizovať.

Ak sa sťažnosť týka obchodu a udržateľného rozvoja alebo VSP a ak jednotné kontaktné miesto dospeje k záveru, že nastolený problém môže viesť k porušeniu záväzku v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja v rámci obchodnej dohody alebo porušeniu nariadenia o VSP, ktoré by mohlo viesť k zrušeniu preferencií VSP (články 15 alebo 19 nariadenia o VSP), uverejní informácie o tomto porušení v súbore na webovom sídle Komisie pre obchod a udržateľný rozvoj. Informácie budú obsahovať najrelevantnejšie fakty týkajúce sa nastoleného problému, ale nebude v nich uvedené, ako bolo porušenie identifikované. Tieto informácie sa budú pravidelne aktualizovať.

V prípadoch, ktoré si vyžadujú vyššiu úroveň dôvernosti (napríklad v prípade rizika odvetvy), jednotné kontaktné miesto vyzýva sťažovateľov, aby poskytli informácie o všetkých takýchto okolnostiach alebo rizikách, ktoré predvídajú.

7. Následné opatrenia po prijatí sťažnosti

Jednotné kontaktné miesto po prijatí sťažnosti vytvorí špecializovaný „poverený tím“. Tento tím tvoria členovia jednotného kontaktného miesta a odborníci s geografickými a odvetvovými skúsenosťami. Úlohou povereného tímu je predbežne posúdiť sťažnosť. Toto posúdenie sa zameriava na dve kľúčové oblasti: úplnosť predložených informácií a sila poskytnutých dôkazov.

V tejto fáze sťažovateľ dostane potvrdenie o prijatí sťažnosti spolu s individuálnym číslom sťažnosti. Sťažovateľ bude informovaný o vytvorení povereného tímu a poskytne sa mu kontaktné miesto pre jeho prípad.

Posudzovanie sťažnosti

V rámci predbežnej analýzy sťažnosti sa poverený tím v závislosti od osobitostí prípadu obráti na sťažovateľa so žiadosťami o dodatočné informácie. Poverený tím môže takisto navrhnuť diskusiu so sťažovateľom s cieľom lepšie porozumieť nastoleným problémom. .

Keď poverený tím zhromaždí dostatočné množstvo informácií, dokončí predbežné posúdenie nastoleného problému. Cieľom je aj určiť, či problém predstavuje prekážku obchodu alebo či spôsobuje problémy súladu v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja/VSP, a nájsť najvhodnejšie spôsoby, ako tieto problémy vyriešiť. Sťažovateľ bude informovaný o výsledku tohto predbežného posúdenia a bude mu predstavené jeho nové kontaktné miesto pre následné opatrenia.

Opatrenia na riešenie problémov, informovanie sťažovateľa a riadenie priorít

Hoci sťažovateľ bude informovaný o pokroku pri vybavovaní sťažnosti a jej posúdení, je dôležité mať na pamäti, že je často ťažké vopred ho informovať, ako rýchlo bude možné záležitosť postúpiť alebo vyriešiť.

V závislosti od prípadu sa môže odpoveď Komisie líšiť, a to od diplomatických prostriedkov cez medzinárodné monitorovanie/dohľad alebo formálne urovanie sporov (v rámci WTO alebo dvojstranne) až po jednostranné opatrenia. Preto nie je možné v týchto usmerneniach poskytnúť informácie o presných procesných krokoch takýchto opatrení, keďže sa môžu v jednotlivých prípadoch líšiť v závislosti od zvoleného postupu. Keď sú v jednotlivých prípadoch dostupné procesné informácie (napríklad v prípade formálneho urovnávania sporov), jednotné kontaktné miesto o nich informuje príslušné zainteresované strany.

Kým sa Komisia bude snažiť vyriešiť a odstrániť všetky prekážky obchodu a problémy súladu v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja/VSP, bude takisto musieť v danom okamihu stanoviť priority s cieľom rýchlo dosiahnuť výsledky a zabezpečiť najúčinnšie využitie zdrojov. Tieto priority budú založené na troch kritériách: 1. pravdepodobnosť vyriešenia problému; 2. právny základ a 3. hospodársky/systemový vplyv pri prekážkach prístupu na trh alebo závažnosť porušovania pri záväzkoch v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja/VSP. Uvedené priority sú dynamické a pravidelne sa prehodnocujú. Vďaka tejto flexibilitě môže Komisia sústrediť zdroje na najrelevantnejšie prípady, ktoré majú väčšiu šancu byť kedykoľvek pozitívne vyriešené, a rýchlo a efektívne reagovať na zmeny okolností.

Sťažnosti nie sú jediným zdrojom činnosti Komisie týkajúcej sa vykonávania záväzkov

Komisia priebežne monitoruje vykonávanie záväzkov tretími krajinami, a to s cieľom jednak predchádzať vzniku prekážok obchodu, jednak zabezpečiť plnenie požiadaviek v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja/VSP. Spolieha sa pri tom na svoju sieť delegácií EÚ a na kontakty s inštitúciami EÚ a členskými štátmi. Akékoľvek prekážky alebo obavy zistené týmto spôsobom sa takisto zadajú do systému vytvoreného v rámci jednotného kontaktného miesta, aby sa zabezpečilo ich náležité zohľadnenie.

Príloha 1: Praktická príručka na vyplnenie [formulára sťažnosti týkajúcej sa prístupu na trh](#)

1. Totožnosť sťažovateľa a kontaktné údaje

V tejto časti sa zbierajú informácie o osobe, ktorá podáva sťažnosť, a podrobnosti o tom, ako ju môže jednotné kontaktné miesto kontaktovať.

Okrem niektorých osobných údajov (napríklad meno, e-mailová adresa, telefónne číslo a korešpondenčná adresa) by mal sťažovateľ v prípade potreby jasne uviesť konkrétnu organizáciu alebo vnútroštátny orgán, ktorý zastupuje (napr. názov spoločnosti alebo konkrétne ministerstvo alebo veľvyslanectvo členského štátu EÚ).

Sťažovateľ sa takisto vyzýva, aby uviedol, či je alebo či zastupuje: členský štát EÚ; vývozcu/dovozcu/investora v EÚ; združenie obchodu EÚ alebo vnútroštátne združenie obchodu v EÚ alebo nejaký iný subjekt.

Sťažovateľ musí napokon uviesť aj členský štát (členské štáty) EÚ, v ktorom sťažovateľ/organizácia pôsobí (napr. krajiny EÚ, v ktorých spoločnosť vykonáva činnosť, alebo krajiny EÚ spoločností, ktoré sú súčasťou združenia obchodu EÚ).

2 – Informácie o prekážke obchodu

V tejto časti môže sťažovateľ opísať prekážku, s ktorou sa stretol alebo očakáva, že sa s ňou stretne, keď nadobudne účinnosť. Tieto informácie pomôžu jednotnému kontaktnému miestu (a orgánom členského štátu) zistiť, či ide o známy problém a lepšie pochopiť povahu nastolených otázok.

Sťažovateľ sa vyzýva, aby uviedol krajinu, ktorá prekážku zavádza, aby vysvetlil problém, ktorému čelí, a to, ako vplýva na jeho obchodnú prevádzku.

Od sťažovateľa sa žiada, aby (pokiaľ je to možné) poskytol informácie týkajúce sa opatrenia, ktoré spôsobuje problém: odkaz na právny predpis, text opatrenia a dátum nadobudnutia účinnosti. V prípade, že prekážka vyplýva z administratívnej praxe, môže sa uviesť aj táto informácia.

Ak sa sťažnosť týka zákonov alebo právnych predpisov, ktoré ešte nie sú v platnosti, ale diskutuje sa o nich alebo sa prijímajú, sťažovateľ sa vyzýva, aby uviedol aj tieto informácie, a jednotné kontaktné miesto sa tak mohlo pokúsiť predísť budúcim prekážkam obchodu.

Napokon sa v tejto časti formulára sťažnosti od sťažovateľa žiada, aby kategorizoval údajnú prekážku obchodu a sektor, na ktorý má vplyv, na základe vopred určeného zoznamu, ako aj výrobky alebo služby, ktorých sa prekážka týka vrátane colných kódov pre tovar alebo klasifikácie EBOPS v prípade služieb. Opis by mal byť čo najpresnejší a nemal by odkazovať len na široké kategórie produktov alebo služieb (pokiaľ údajná prekážka neovplyvňuje celú kategóriu). Sťažovateľ by mal pri identifikácii dotknutých výrobkov uviesť podrobnejší kód (kódy) HS (ak je to možné, aspoň štyri číslice).

Sťažovateľovi uľahčí výber rozbaľovacia ponuka, ktorú nájde v poliach *kategória* a *sektor*. Ak si nie je istý najvhodnejším výberom, odporúčame požiadať o radu jednotné kontaktné miesto (usmernenie k tejto záležitosti nájdete v časti Prednotifikácia v Prevádzkových usmerneniach).

3 – Hospodársky/systémový vplyv

Informácie uvedené v tejto časti pomôžu jednotnému kontaktnému miestu posúdiť

hospodársky a právny vplyv prekážky na podnikanie alebo činnosť sťažovateľa, ako aj získať predstavu o tom, či má vplyv na iné podniky v rovnakom sektore alebo na zákazníkov, ktorí závisia od ich vstupov alebo služieb. Pomôže nám to takisto zistiť, či prekážka má osobitný vplyv na malé a stredné podniky (MSP). Jednotné kontaktné miesto si je vedomé skutočnosti, že sťažovateľ nemusí mať úplné informácie, aby zodpovedal všetky tieto otázky.

Od sťažovateľa sa najmä vyžaduje, aby vysvetlil vplyv prekážky z hospodárskeho hľadiska, ako je vplyv na vývoz, straty, výrobu, predaj alebo dodatočné náklady na splnenie požiadaviek prekážky.

Sťažovateľ sa takisto vyzýva, aby sa podelil o niektoré užitočné informácie na analýzu prekážky, najmä informácie o tom, či sú prekážkou dotknuté ďalšie zainteresované strany, napríklad iné spoločnosti EÚ v rovnakom odvetví alebo rôznych odvetviach či MSP. Cieľom otázky o vnútroštátnych domácich výrobcov alebo poskytovateľoch v krajine prekážky obchodu je pochopiť, či sú spoločnosti EÚ diskriminované v porovnaní s miestnymi spoločnosťami. Sťažovateľ by mal na tieto otázky odpovedať „áno“, „nie“ alebo „neviem“.

Sťažovateľ má napokon možnosť uviesť svoj názor na to, či predmetné opatrenie porušuje právny záväzok tretej krajiny, ako sú pravidlá WTO alebo dohody o voľnom obchode vrátane zásad, ako je transparentnosť, nediskriminácia a primeranosť.

4 – Podniknuté kroky

Vo formulári sťažnosti sa od sťažovateľa požaduje, aby predložil informácie o tom, či si je vedomý toho, že niektorý členský štát (niektoré členské štáty) EÚ/spoločnosť (vrátane samotného sťažovateľa)/priemyselné združenie/iný orgán žiadali nápravu v súvislosti s opatrením prostredníctvom vnútroštátnych orgánov (vrátane vnútroštátnych súdov) krajiny, ktorá dané opatrenie zavádza.

Ďalšia otázka vo formulári sťažnosti sa týka toho, či si je sťažovateľ vedomý akýchkoľvek podniknutých krokov akéhokoľvek orgánu/spoločnosti/priemyselného združenia/iného orgánu z krajiny mimo EÚ vrátane miestnych spoločností v krajine, ktorá zaviedla prekážku.

Tieto informácie sú pre jednotné kontaktné miesto dôležité, keďže doplnia ďalšie skutočnosti pri rozhodovaní sa o tom, ako účinnejšie riešiť problémy s treťou krajinou.

Hoci predchádzajúce alebo plánované podniknuté kroky nie sú záväznou podmienkou podania sťažnosti na jednotnom kontaktnom mieste, dôležité sú akékoľvek informácie o takýchto krokoch a možných dôsledkoch. Tieto informácie v podstate umožnia jednotnému kontaktnému miestu pochopiť, ako lepšie osloviť tretiu krajinu, a ukázať, že je informované o vývoji daného problému.

Príloha 2: Praktická príručka na vyplnenie formulára sťažnosti týkajúcej sa obchodu a udržateľného rozvoja/VSP

1. Totožnosť sťažovateľa

Sťažovateľ jasne uvedie, či je fyzická osoba, členský štát EÚ alebo subjekt EÚ (napr. podniky, združenia obchodu alebo združenia zamestnancov/zamestnávateľov) a poskytne príslušné kontaktné údaje.

Ak je sťažovateľom spoločnosť EÚ, odborový zväz, priemyselné združenie alebo mimovládne združenie (bez ohľadu na to, či ide o národné združenie alebo združenie EÚ), domáca poradná skupina EÚ alebo akýkoľvek iný druh subjektu EÚ [pozri kategórie b) až g) v oddiele 2.ii Prevádzkových usmernení pre jednotné kontaktné miesto], potom by mal vybrať možnosť „subjekt“. Ak je sťažovateľom členský štát EÚ (kategória a), potom musí vybrať možnosť „členský štát EÚ“. Ak je sťažovateľom fyzická osoba konajúca vo vlastnom mene alebo v mene iného občana (občanov) EÚ, vyberie sa možnosť „fyzická osoba, ktorá je občanom alebo osobou s trvalým pobytom v členskom štáte Európskej únie (EÚ)“.

Jednotné kontaktné miesto si uvedomuje, že MVO so sídlom v EÚ často spolupracujú s MVO/fyzickými osobami v tretích krajinách. V takom prípade jednotné kontaktné miesto požiada sťažovateľa (sťažovateľov), aby zverejnili každú takúto spoluprácu a poskytnú informácie, ktoré sa ich týkajú, na príslušnej úrovni. Takéto informácie sa budú považovať za súčasť dôverných informácií opísaných v časti 6 Prevádzkových usmernení pre jednotné kontaktné miesto.

2. Skutkový opis porušenia týkajúceho sa obchodu a udržateľného rozvoja/VSP

V tejto časti formulára sťažnosti sa vyžadujú informácie týkajúce sa údajného porušenia záväzkov v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja alebo VSP a právneho základu. Poslúžia ako podklad pre predbežnú analýzu jednotného kontaktného miesta vďaka lepšej identifikácii problému a možného porušenia medzinárodných dohôd.

Jednotné kontaktné miesto bude pristupovať k sťažnostiam na porušovanie právnych predpisov a sťažnostiam na administratívnu prax rovnako. Pri vyplňaní tejto časti je však dôležité mať na pamäti, že riešenie porušení vyplývajúcich skôr z praxe ako z právnych predpisov môže byť ťažšie, keďže sa môžu ťažšie dokazovať.

Jednotné kontaktné miesto v tejto súvislosti poznamenáva, že porušenia predpisov v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja/VSP obvykle vychádzajú z:

- nedodržavania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných dohôd alebo netransponovania/neratifikácie medzinárodných dohôd,
- prijatia vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré porušujú zásady zakotvené v medzinárodných dohodách alebo
- neschopnosti riadne vykonávať zavedené vnútroštátne opatrenia. Sťažovateľ by mal najmä v tejto súvislosti uviesť skutočnosti, ktoré jeho sťažnosť odôvodňujú.

V prvej otázke v tejto časti formulára sťažnosti sa od sťažovateľa žiada, aby určil právny základ sťažnosti. To znamená, že sťažovateľ by mal uviesť ustanovenie (ustanovenia) v dohode o voľnom obchode (v prípade sťažností v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja) alebo v nariadení o VSP (v prípade sťažností týkajúcich sa VSP), ktoré tretia krajina údajne porušuje.

V ďalších otázkach tejto časti sa od sťažovateľa žiada identifikovanie právneho ustanovenia

alebo praxe tretej krajiny, ktoré porušujú ustanovenie (ustanovenia) uvedené v prvej otázke. Sťažovateľ by mal takisto vysvetliť, ako ich tieto právne predpisy alebo prax porušujú.

Formulár sťažnosti v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja/VSP v tejto súvislosti zachováva rozdiel medzi porušením vyplývajúcim zo zákona a z praxe, pričom uznáva, že druhý druh porušenia môže byť rovnako závažný ako prvý.

Vo formulári sťažnosti v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja/VSP sa takisto od sťažovateľa žiada, aby opísal príslušný zákon alebo prax, ako aj to, v čom spočíva porušenie. V odpovedi na túto otázku by mal sťažovateľ poskytnúť buď text právnych predpisov, alebo, ak údajné porušenie vyplýva z administratívnej praxe, vysvetliť, ako k nemu dochádza, a poskytnúť podklady dokazujúce, že tretia krajina túto prax vykonáva systematicky, nielen sporadicky.

Jednotné kontaktné miesto by chcelo upriamiť pozornosť sťažovateľa na skutočnosť, že porušovanie záväzkov v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja alebo VSP musí byť v tretej krajine systematické. To znamená, že porušenie by nemalo byť ojedinelým prípadom nedodržania pravidiel, ale rozšírenou praxou v tretej krajine, ktorú príslušné orgány náležite neriešia. V tejto súvislosti možno prax identifikovať ako systematické nesprávne uplatňovanie právnych predpisov, ako aj systematické neuplatňovanie zákona alebo nariadenia, ktoré by boli v súlade so záväzkom v oblasti obchodu alebo udržateľného rozvoja alebo VSP tretej krajiny.

Sťažovateľ môže v tejto časti takisto uviesť, aké sú podľa jeho názoru zjavné hlavné príčiny údajného porušenia. Tieto informácie môžu byť dôležité pre účinné riešenie údajného porušenia.

Posledné otázky tejto časti sa líšia v prípade, ak sťažovateľ tvrdí, že dochádza k porušovaniu záväzku v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja v dohode o voľnom obchode alebo porušovaniu nariadenia o VSP. Sťažovateľ by mal odpovedať len na príslušnú otázku.

3. Vplyv a vážnosť/závažnosť porušenia

V prípade problémov súvisiacich s obchodom a udržateľným rozvojom/VSP by mal sťažovateľ poskytnúť odôvodnené informácie o vplyve a vážnosti/závažnosti údajného porušenia, napríklad uviesť škody spôsobené na životnom prostredí alebo ujmu pracovníkov u obchodného partnera, ako aj prípadný odhadovaný hospodársky vplyv na hospodárske subjekty z EÚ, ktoré obchodujú s obchodným partnerom alebo doň investujú. V tejto časti sa jednotné kontaktné miesto snaží pochopiť rozsah údajného porušovania a to, či k nemu v tretej krajine dochádza systematicky.

Vo formulári sťažnosti sa od sťažovateľa požaduje, aby poskytol čo najviac informácií na posúdenie závažnosti porušenia. Druh informácií, ktoré sa majú poskytnúť, závisí do značnej miery od údajného porušenia. Informácie by však mali byť dostatočne podrobné, aby umožnili náležité posúdenie skutočností, ktorými je sťažnosť podložená.

Jednotné kontaktné miesto v tejto súvislosti nabáda zainteresované strany, aby nadviazali prednotifikačné kontakty s cieľom prediskutovať také otázky, ako je rozsah informácií, ktoré sa majú predložiť, a identifikovať kľúčové problémy už v počiatočnom štádiu (pozri Právny rámec usmernenia).

Pokiaľ ide o sťažnosti týkajúce sa záväzkov v oblasti zákazu zníženia úrovni ochrany a obnovy rovnováhy zahrnutých v Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom [články 387 a 391 (Zákaz zníženia úrovni ochrany), článok 411 (Obnova rovnováhy) zahrnuté v hlave XI: Rovnaké podmienky pre otvorenú a spravodlivú hospodársku súťaž a udržateľný rozvoj], mali by sa poskytnúť doplňujúce ekonomické informácie podobne ako v prípade formulára o prístupe na trh.

4. Podniknuté kroky

Vo formulári sťažnosti sa od sťažovateľa požaduje, aby predložil informácie o tom, či si je vedomý toho, že nejaká spoločnosť/priemyselné združenie/iný orgán žiadali o nápravu opatrenia prostredníctvom vnútroštátnych orgánov (vrátane vnútroštátnych súdov) krajiny, ktorá opatrenie zavádza.

V prípade kladnej odpovede sa vo formulároch sťažnosti od sťažovateľa žiada, aby vysvetlil:

- i. druh podniknutých krokov;
- ii. orgán, u ktorého boli kroky podniknuté a
- iii. ak sú podniknuté kroky uzavreté, ich výsledok.

Vo formulári sťažnosti v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja/VSP sa ďalej od sťažovateľa vyžaduje, aby vysvetlil, prečo sa domnieva, že výsledok podniknutých krokov nedostatočne rieši porušenie alebo vykonanie (alebo nevykonanie) výsledku podniknutých krokov, ktoré by mohlo porušenie vyriešiť, riešenie neprinieslo.

V prípadoch, keď podniknuté kroky neboli úspešné alebo tretia krajina ich výsledok nevykonala, je odpoveď pomerne jednoduchá. V prípade, že tretia krajina síce vykonala výsledok podniknutých krokov priaznivý pre subjekt, ktorý žiadal o nápravu, ale urobila to takým spôsobom, že sa tým porušenie účinne neodstránilo, sťažovateľ by mal poskytnúť podrobné vysvetlenie podniknutých krokov tretej krajiny.

Hoci predchádzajúce alebo plánované podniknuté kroky nie sú záväznou podmienkou podania sťažnosti na jednotnom kontaktnom mieste, dôležité sú akékoľvek informácie o takýchto krokoch a možných dôsledkoch. Tieto informácie v skutočnosti umožnia jednotnému kontaktnému miestu pochopiť, či boli podniknuté nejaké kroky a poskytnú ďalšie informácie, ktoré sa použijú pri rozhodovaní o účinnejšom spôsobe riešenia problémov s treťou krajinou.

Okrem vnútroštátnych postupov sa jednotné kontaktné miesto takisto snaží pochopiť, či skutočnosti, ktoré údajne predstavujú porušenie ustanovení v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja alebo VSP, už zanalyzovali príslušné medzinárodné monitorovacie alebo dozorné orgány a či podnikli nejaké kroky. Je dôležité poznamenať, že predchádzajúce kroky týchto orgánov nie sú podmienkou podania sťažnosti, jednotné kontaktné miesto však poznamenáva, že by to výrazne pomohlo pri overovaní skutočností.

Vo formulári sťažnosti sa preto od sťažovateľa požaduje, aby poskytol podrobné informácie o tom, ako príslušné monitorovacie alebo dozorné orgány medzinárodných dohôrov (napr. Medzinárodná organizácia práce, Organizácia Spojených národov, mnohostranné environmentálne dohody o životnom prostredí) riešia údajné porušenia a aké kroky v súvislosti s nimi podnikajú.

5. Orientačné časové harmonogramy na riešenie sťažností v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja

Pri postupovaní sťažností v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja bude jednotné kontaktné miesto pracovať podľa týchto časových harmonogramov:

- i. potvrdenie prijatia sťažnosti do desiatich pracovných dní od prijatia jednotným kontaktným miestom;
- ii. zabezpečenie prvých následných krokov so sťažovateľom do 20 pracovných dní od prijatia sťažnosti a

- iii. vykonanie prvého posúdenia prípadu do 120 pracovných dní od prijatia sťažnosti s cieľom zistiť, či došlo k porušeniu záväzkov v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja. V tomto posúdení sa takisto určia ďalšie vhodné kroky.

Ak sú od sťažovateľa potrebné ďalšie informácie alebo ak si jednotné kontaktné miesto vyžiada ďalšie informácie od medzinárodnej medzivládnej organizácie s odbornými znalosťami dôležitými pre vyšetrenie, môže pozastaviť lehotu 120 pracovných dní. V týchto prípadoch lehota začína plynúť od začiatku od okamihu, keď sťažovateľ alebo organizácia poskytnú úplné informácie.

Časový harmonogram môže byť pozastavený aj vtedy, keď jednotné kontaktné miesto potrebuje viac času na dokončenie komplexnej analýzy alebo keď sa zmenili skutočnosti prípadu (napr. vyšli najavo nové informácie, ktoré ovplyvňujú posúdenie prípadu). Jednotné kontaktné miesto bude v takýchto situáciách informovať sťažovateľa o zmenách v časovom harmonograme jeho veci.